

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĎELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

ONI OSTAVIŠE SVE I
POĐOŠE ZA NJIM

mihael

3/2022.

LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE

Godište XVI. (2022.), broj 3 (510)
peta nedjelja kroz godinu
6. veljače 2022.

Kontakt:
vlč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:: Vladimir Blažanović
Krist među svojim
<https://kczs.ba/>

VELJAČA

**Ned 6. PETA NEDJELJA KROZ
GODINU**
Pavao Miki i drugovi

Pon. 7. Pio IX., Maksim, Držislav
Uto. 8. Jeronim Em. Jozefina B., Mladen
Sri. 9. Skolastikam Apolonija, Zora
Čet. 10. ALOJZIJE STEPINAC
Dan kapelanije PU virovičko-
podravska
Pet. 11. GOSPA LURDSKA, Marija,
Marijana
Sub. 12. Eulalija, Damjan, Zvonimir, Melecije

MEDITACIJA

U Božjoj mreži 3

SLUŽBA RIJEČI: DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA
Nedostojni? 4

ČITANJA
Oni ostaviše sve i pođoše za njim 6

HOMILIJA
Ribari Ijudi 8

KATEHEZA
**Isus iz Nazareta središte svemira i
povijesti** 10

DUHOVNOST
Vjeruj i živi
Koračajući s Duhom 18

Mali vjeronaučni leksikon 22

UZ BLAGDAN
Alojzije Stepinac
Msgr. Fulton J. Sheen o Stepincu 23

NAŠI POKOJNI 28

U Božjoj mreži

Suočen s veličinom ulova, Šimun je iskusio Božju snagu i prisutnost. Potresen do srži molio je Isusa „*Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!*“

Prije tog znaka čudesnog ulova, Šimunu je imao koliko-toliko posložen život: bio je, kao i mnogi njegovi sumještani, još jedan obični ribar, u običnom selu koji će provesti život i umrijeti uz Galilejsko more. Nakon znaka, suočio se s novom stvarnošću koja je zahtijevala odgovor i promjene.

Susret s Bogom iskustvo je koje nadilazi našu svijest i predodžbu.

Mojsije je susreo Boga u gorućem grmu. Kada ga je pitao za ime, Bog je odgovorio pomalo nerazumljivom zagonetkom: *"Ja sam koji jesam"*. Samo ime je opisivalo nešto nepoznatljivo i potpuno Drugo. Ipak, to ime je otkrivalo Božju vječnu prisutnost. Onaj tko je bio izvan i iznad razumske dokučivosti bio je prisutan, blizak onome kome se objavio. Neočekivani susret i „upoznavanje“ s Bogom koji Mojsiju govori svoje ime, otkrivaju Mojsiju da je Bog uvijek bio i da će uvijek biti prisutan. Bog je bio vječno transcendentan, onostran, ali je vječno prisutan u svijetu.

Susret s takvom stvarnošću zahtijevao je odgovor. Nije se mogao odbiti.

Susret s Bogom nadilazi sva naša očekivanja. Bog je apsolutno slobodan. Uvijek od njega dolazi inicijativa. On po svojoj volji poziva nas, a ne mi njega.

Šimun, u svojoj svakodnevnicu, unatoč očekivanju Mesije, nije mogao predvidjeti niti očekivati Božji poziv na način kako se on odvio. Ali, došao je poziv da izađe iz svoje zajednice, svoga posla, svojih misli, da se odrekne svega što je stvarao i da slijedi Gospodina.

I mi, u svojoj svakodnevnicu, primamo isti poziv. Ne moramo doživjeti ili činiti ništa spektakularno, samo slušati i živjeti ono na što nas poziva evanđelje.

Pa krenimo slijediti Isusa.

(Je li i mene Bog "uhvatio u svoju mrežu?")

Nedostojni?

Čovjek nečistih usana

Prošle nedjelje, u prvom misnom čitanju, slušali smo o Jeremijinom proročkom pozivu. Ove nedjelje opisan je Izaijin poziv.

Izaija je živio u osmom stoljeću prije Krista, oko 150 godina prije Jeremije, u vrijeme asirske prijetnje njegovoj državi i narodu. Rođen je u aristokratskoj obitelji kraljevih savjetnika. Za proroka je pozvan u vrijeme smrti kralja Uzije (oko 740. g. pr. Kr.). Djelovao je oko 40 godina. Velik dio svog života kao dvorskog proroka (kraljevog savjetnika) proveo je pokušavajući održati Judu neovisnom od Asirije sa sjevera i Egipta s juga. Kad je Sanheribova asirska vojska za Ezekijina vladanja (710.) napala Jeruzalem, kralj je prihvatio Izaijin savjet i grad je bio spašen (pogl. 36-37).

Izaija svoj proročki poziv prima u viđenju tijekom bogoslužja u hramu. Židovi su vjerovali da Bog "stanuje" na zemlji, u Hramu, a da je Hram slika Božjeg nebeskog dvora. U Izaijinoj viziji, Hram to doista postaje.

Izaija ne vidi Boga „licem u lice“ nego skute njegova plašta odnosno njegovu slavu. Serafi u viđenju imaju šest krila: dva za letenje, dva za pokrivanje lica da ne vide Božje lice, i dva za pokrivanje nogu (i

intimnog područja) što označuje njihovu poniznost. Anđeli kliču Bogu, a njihove riječi uklopljene su u našu "Hosanu" na misi. Na njihove riječi „*stresoše se do vratci na pragovima, a Dom se napuni dimom*“. Za ljude Starog zavjeta potres i dim bili su znakovi Božje objave.

Izaija je prestrašen zbog svoje grešnosti i uvjerenja da će umrijeti zbog viđenja Boga. Dodirom žara sa žrtvenika Izaija je očišćen od grijeha i izražava svoju spremnost za službu Bogu.

Izaija je bio svjedok Božje moći, najprije kao vidjelac, a potom kao prorok.

Po krštenju, kršćani su pozvani biti Božji svjedoci ponajprije svojim djelima.

Najmanji među apostolima

Što obesnažuje Crkvu? Više od krivovjerja, ogovaranja, klevetanje, samoisticanje i osuđivanje drugih krivo usmjerava i kvari zajednicu. To su pojave protiv kojih Pavao govori u Prvoj poslanici Korinćanima i pokušava pogleda Korinćana preusmjeriti na Radosnu vijest.

U ovom odlomku Pavao se usredotočio na samu Radosnu vijest i na uskrsnuće.

Pavao je očito vjerovao u snagu evanđelja jer je evanđelje susret s Kristom. Ono je razlog nastanka zajednice, njezina postojanja i čvrstoće. Po evanđelju se ljudi spašavaju jer su po njemu susreli Krista. Stoga su propovijedanje Radosne vijesti i njezino prihvaćanje instrumenti Kristova

djelovanja u svijetu. Po tome ljudi shvaćaju da je Krist prisutan. Oni uvijek mogu reći "Da" na dar koji im Bog nudi.

U današnjem čitanju govori se i o Kristovu uskrsnuću. Većina Židova vjerovala je u uskrsnuće tijela. Grcima je to bilo smiješno premda su vjerovali u besmrtnost duše.

Za Pavla, uskrsnuće ima presudnu ulogu. S Kristovim uskrsnućem kršćanska vjera živi ili umire. „*Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima*“ (1 Kor 15,17). Kristovo uskrsnuće uključuje i uskrsnuće kršćana. Dvojba o uskrsnuću Pavlu nije ni u primislima. Piše nekih dvadeset i pet godina poslije uskrsnuća i navodi svjedoke Uskrsnuloga od kojih su neki još živi. Prvi je Petar (Kefa), zatim dvanaestorica, mnoštvo braće itd. Na koncu spominje i sebe.

O sebi govori vrlo ponizno nazivajući se nedonoščetom. Naziv „nedonošče“ može se tumačiti dvojako. Može označavati naglo iznenadno Pavlovo rođenje za Krista, njegovo obraćenje pred Damaskom. Može upućivati na njegov nizak rast i omalovažavanje od njegovih protivnika.

Pavao je primijetio ironiju iskustva susreta s Kristom. U susretu pred Damaskom, njegov je svijet razbijen. Njegov pogled na svijet i sustav vjerovanja bio je okrenut naglavačke. Nije više farizej koji revno živi prema Mojsijevu Zakonu. Postao je Kristov navjesticatelj koji je iskustvo Boga izvan Zakona i živio je ostatak života prenoseći to iskustvo drugima.

Pavao poziva Korinćane da nastave njegovu misiju. Evangelizacija je više od slušanja Radosne vijesti. Ona je življenje

Radosne vijesti u onoj mjeri u kojoj je druge nadahnjuje da povjeruju. Evangelizacija treba biti Kristova prisutnost za druge, prisutnost koja počinje iskustvom prvih učenika uskrslog Krista koje preko drugih kršćana traje do danas. Zato okanimo se svih prosudbi, ogovaranja, osuda i samoizdizanja, te poput Pavla skromno svjedočimo

Grešan čovjek

Prije događaja opisanog u današnjem evanđeoskom čitanju, Petar se već susreo s Isusom i to u vlastitoj kući gdje mu je Isus ozdravio punicu (Lk 4, 38-39). Nakon toga, Isus je propovijedao u Judeji i ponovno se vratio na Genezaretsko jezero.

Evanđelist, ističući da je Isus u Kafarnaumu, osim Petrove punice izliječio i druge bolesnike i opsjednute te opisujući čudo s ulovljenim ribama, želi reći da su Petar i druga trojica prvih učenika shvatili da je Isus ono „*Ti si Sin Božji!*“ (Lk 4,41) što su vikali opsjednuti, i zato su se jednostavno odlučili sve ostaviti i poći za Isusom.

Priznavanje Šimunovo da je grješnik, možemo povezati s Pavlovim opisom sebe kao nedonoščeta ili Izaijinim: „*Jao meni, propadoh jer čovjek sam nečistih usana*“ (Iz 6,5).

Obilan ulov neki tumače kao simboličan govor o mnoštvu koje će u budućnosti prihvatiti Krista po riječima apostola čiji je prvak Šimunu - Petar, koji će odsada loviti ljude.

Priredio Vinko Bakula

Prvo čitanje: Iz 6, 1-2a.3-8

Evo me, mene pošalji!

Čitanje Knjige proroka Izaije

One godine kad umrije kralj Uzija, vidjeh Gospodina gdje sjedi na prijestolju visoku i uzvišenu. Skuti njegova plašta ispunjahu svetište. Iznad njega stajahu serafi i klicahu jedan drugome:

Svet! Svet! Svet!

Gospodin nad vojskama!

Puna je sva zemlja slave njegove!

Od gromka glasa onih koji klicahu stresoš se dovraci na pragovima, a Dom se napuni dimom.

Rekoh:

- Jao meni, propadoh

jer čovjek sam nečistih usana.

U narodu nečistih usana prebivam,

a oči mi vidješe Kralja,

Gospodina nad vojskama!

Jedan od serafa doletje k meni: u ruci mu žerava koju uze kliještima sa žrtvenika; dotače se njome mojih usta i reče:

- Evo, usne je tvoje dotaklo,

krivica ti je skinuta

i grijeh oprošten.

Tada čuh glas Gospodnji:

- Koga da pošaljem?

I tko će nam poći?

Ja rekoh:

- Evo me, mene pošalji!

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 138, 1-5.7c-8

Pred licem anđela pjevam tebi, Gospodine.

Zahvaljujem ti, Gospodine, iz svega srca

jer si čuo riječi mojih usta.

Pred licem anđela pjevam tebi,

bacam se nice

prema svetom hramu tvojemu.

Zahvaljujem imenu tvom

za tvoju dobrotu i vjernost.

Kad sam te zazvao, uslišio si me,

dušu si moju pokrijepio.

Nek ti zahvaljuju, Gospodine,

svi kraljevi zemlje

kad čuju riječi usta tvojih,

nek pjevaju putove Gospodnje:

„Zaista, velika je slava Gospodnja!“

Gospodine, tvoja me desnica spašava!

Gospodin će dovršiti

što započe za me!

Gospodine, vječna je ljubav tvoja:

djelo ruku svojih ne zapusti!

Drugo čitanje: 1Kor 15, 1-11

Ovako propovijedamo, ovako vjerujete.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo!
Doživljem vam u pamet evanđelje koje vam navijestih, koje primiste, u kome stojite, po kojem se spašavate, ako držite što sam vam navijestio; osim ako uzalud povjerovaste.

Doista, predadoh vam ponajprije što i primih:

Krist umrije za grijehе naše po Pismima;
bî pokopan

i uskrišen treći dan po Pismima;
ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici.

Potom se ukaza braći,
kojih bijaše više od pet stotina zajedno;
većina ih još i sada živi, a neki usnuše.

Zatim se ukaza Jakovu,
onda svim apostolima.

Najposlije, kao nedonoščetu, ukaza se i meni.

Da, ja sam najmanji među apostolima
i nisam dostojan zvati se apostolom
jer sam progonio Crkvu Božju.

Ali milošću Božjom jesam što jesam
i njegova milost prema meni
ne bijaše uzaludna;

štoviše, trudio sam se više nego svi oni
- ali ne ja,

nego milost Božja sa mnom.

Ili dakle ja ili oni:

tako propovijedamo,
tako vjerujete.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 5, 1-11

Oni ostaviše sve i pođoše za njim.

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Uono vrijeme: Dok se oko Isusa gurao narod da čuje riječ Božju, stajaše on pokraj Genezaretskog jezera. Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže. Uđe u jednu od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše mnoštvo.

Kada dovrši pouku, reče Šimunu:

- *Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov.*

Odgovori Šimun:

- *Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže.*

Učiniše tako te uhvatiše veoma mnogo riba; mreže im se gotovo razdirale. Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Oni dođoše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše.

Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći:

- *Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!*

Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu:

- *Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!*

Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.

Riječ Gospodnja

Ribari ljudi

Prošle nedjelje crkva nas je podsjetila na naš povlašteni poziv da budemo Božji proroci i glasnici. Poruka današnjih čitanja je nastavak prošlotjedne.

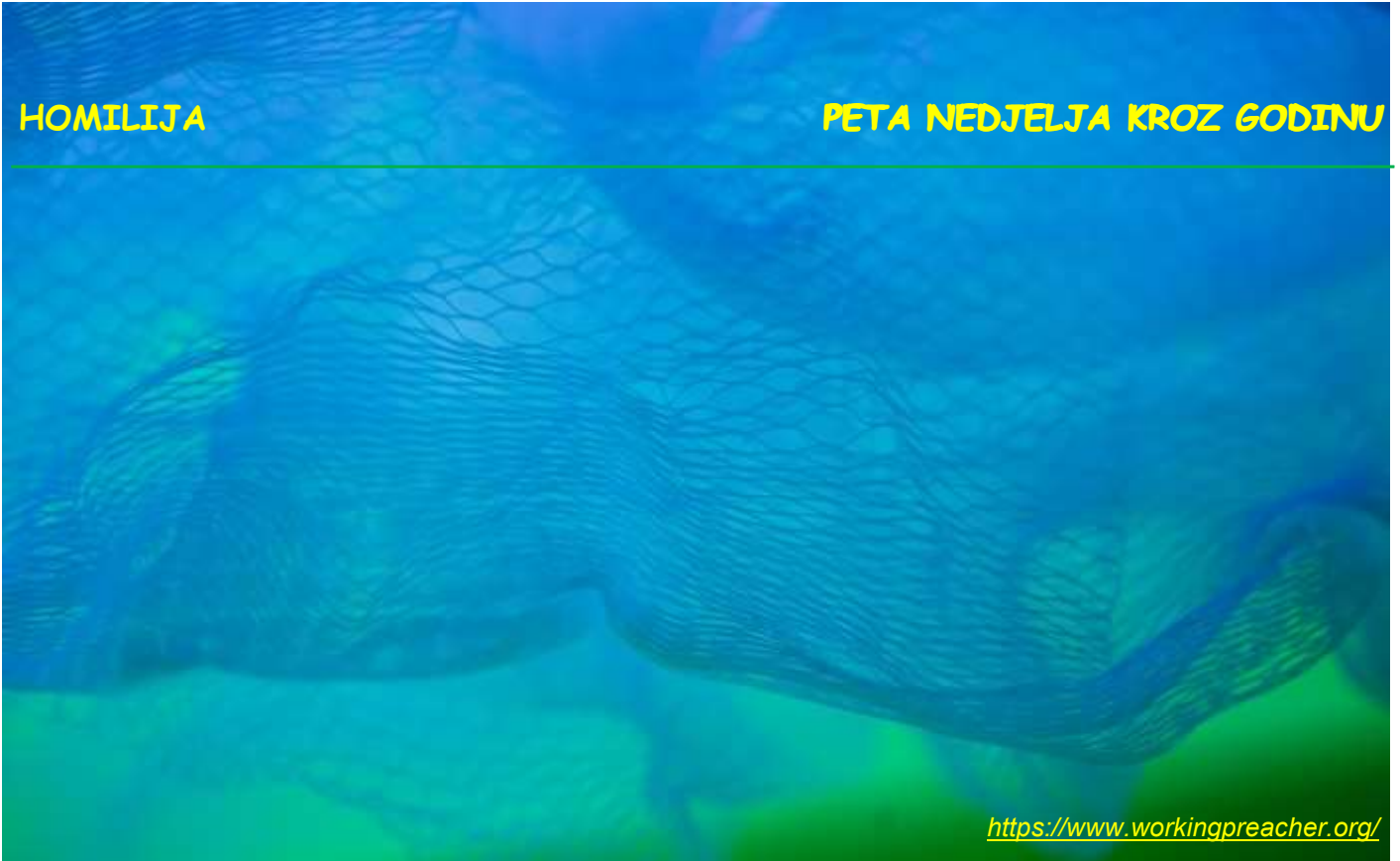
U ovu petu nedjelju kroz godinu, Crkva nas podsjeća da, premda se osjećamo nedostojnima biti Božji glasnici, Krist nas čisti od naših grijeha i daje nam snagu da kažemo: *“Evo me, mene pošalji”* On je taj koji će nas učiniti dostojnim misionarima. Stoga je današnja poruka nastavak prošlotjedne.

U sva tri današnja čitanja otkriva se zajednički osjećaj. To je osjećaj i izraz nedostojnosti trojice protagonista, Izaije, Pavla i Petra. Ljudski govoreći, s obzirom da su samo ljudi, i nisu bili dostojni Božjeg poslanja. Sveto pismo kaže da: *Nitko nije svet kao što je Jahve ... (1 Sam 2, 2), i: Tako svi postasmo nečisti, a sva pravda naša k'o haljine okaljane. Svi mi k'o lišće otpadosmo i opačine naše k'o vjetar nas odnose.* (Iz 64, 5). Svatko tko prihvati kao istinu ove Izaijine riječi već je na putu spasenja. Ti osjećaji i izrazi nedostojnosti bili su znakovi poniznosti kod Izaije koji je

za sebe rekao: *„Jao meni, propadoh jer čovjek sam nečistih usana“*. Kod Pavla, također, kad je za sebe rekao: *“Ja sam najmanji od apostola”* i kod Petra koji je molio: *„Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!”*

Priznali su svoju nedostojnost, slabosti i ranjivost pred Bogom. Priznali su činjenicu da nisu dostojni nositi svetu Božju poruku. Na neki način njihov osjećaj poniznost bio je neizravni načini privlačenja Božje pozornosti na činjenicu da im je potrebna njegova milost i blagoslov kako bi uspjeli. Naravno, Bog je sve to znao prije nego što ih je izabrao. Nije mu bilo važno jesu li slabi ili jaki. Bog je jednostavno onaj koji nas posvećuje i čini dostojnima za svoje djelo.

U današnjem evanđelju jedno pitanje zahtijeva posebnu pozornost: *Kako je Petar, profesionalni i iskusni ribar koji cijele noći nije uspio uloviti nijednu ribu pozvan da ide loviti ljude za Boga?* Mislim „loviti“ najsloženije od svih stvorenja koje je Bog stvorio - čovjeka, "Homo sapiensa". Naravno, Krist je znao kakav je Petar, ali dolazi k njemu i poziva ga. Odabrao ga je unatoč njegovoj nedostojnosti, njegovim manama i nespretnostima i učinio ga dostojnim za misiju.

<https://www.workingpreacher.org/>

Iz života i opravdanja likova iz današnjih čitanja moramo naučiti da nas samo Božja milost čini dostojnima za njegovo poslanje a ne naše "posebne kvalitete ili iskustva". One su važne, ali su ograničene i nedostatne..

Postoji još jedna važna činjenica ali i pouka zajednička današnjim i prvom čitanju prošle nedjelje. To je činjenica da ćemo uvijek naći milijune razloga za izbjegavanje Božjeg poziva. Prošlog tjedna, Jeremija je govorio da je premlad (Jer 1, 6), danas Izaija tvrdi da je „čovjek nečistih usana“, Pavao je bio progonitelj, a Petar je „grešan“. Dakle, uvijek će postojati milijuni razloga za uskratiti pomoć siromašnima, za ne nahraniti gladne, ne napojiti žedne, ne obući gole, ne zaštititi beskućnike, ne posjećivati bolesne i zatvorene, ne pokapati mrtve.

Bit će milijun razloga da ne idemo na misu, da se ne molimo krunicu, da ne idemo na ispovijed, da ne primamo euharistiju. Uvijek će postojati razlozi da uskratim pažnju ženi, mužu, djeci, roditeljima, susjedima... Već prema potrebi, naći ćemo sasvim dovoljno razloga!

Bog, međutim, poštujući nas i našu slobodnu volju, neće popustiti dok se ne

odazovemo. Neće odustati ni ako ga odbijemo. On uvijek ima prikladan odgovor za sve naše izgovore. On uporno poziva, ne prisiljava, a na nama je da mu se u slobodi odazovemo.

Ponekad se i sami osjećamo kao Izaija, Pavao ili Petar iz današnjih čitanja. Osjećamo se tako nedostojnima svog poziva da nam je teško išta učiniti za Boga. S pravom, i trebamo se tako osjećati zbog svoje grešnosti, nedostojnosti ili straha. Međutim, trebamo shvatiti da je Bog taj koji nas čisti od naših grijeha i čini nas dostojnima da budemo njegovi glasnici, a ne mi sami. Stoga ne trebamo se bojati. Umjesto toga, trebamo biti poslušni Duhu Isusa Krista. On čini dostojnima i sposobnima za svoju misiju samo one koji su dostupni. Ako smo spremni reći poput Izaije: „*Evo me, mene pošalji, Gospodine!*“, stavljamo mu se na raspolaganje i činimo se dostupnima. Krist će nas učiniti „ribarima ljudi“.

<https://frcanicenjoku.com>

Giacomo Biffi*

Isus iz Nazareta središte svemira i povijesti

U sljedećih nekoliko brojeva objavit ćemo dijelove knjige **Giacoma Biffija „Isus iz Nazareta središte svemira i povijesti“**.

Knjigu je objavila **Naklada Verbum**, Split, 2006.

Tekstove prenosimo uz ekskluzivno dopuštenje izdavača koje vrijedi isključivo za „Mihael“, listić policijske kapelanije sv. Mihaela MUP i RP.

U potrazi za Kristovim ljudskim licem

Ovim istraživanjem namjeravamo se malo približiti Isusu iz Nazareta, promatranu upravo u njegovoj konkretnoj neposrednosti, kako su ga vidjeli oni koji su ga susreli u danima njegova zemaljskog života. Nastojat ćemo dakle ocrtati, koliko uspijemo, njegov profil i karakter.

Naravno da smo svjesni potrebe da govor proslijedi sve do postignuća bitnijega i iscrpnijeg razumijevanja. No, također smo svjesni da vrsta istraživanja koju predlažemo - prethodno, početno istraživanje, bez brige o produbljivanju - ne smije biti ni zanemareno niti previše pretpostavljeno ako se želi da naše duhovno druženje s Kristom stekne čar i sposobnost uspostavljanja međusobnih odnosa.

Ne posjedujemo Kristove fotografije, ni portrete, ni autografe, ni snimke njegova živa glasa. Ipak, posjedujemo mnogo rječitih i točnih informacija različite naravi:

njegove izreke, svjedočanstva onih koji su bili uz njega, povijesne podatke koji se odnose na njega. Radi se o vrijednim podacima koje treba sakupiti, srediti, sučeliti kako bi se stiglo do slike koja bi što je moguće manje bila različita od stvarnosti.

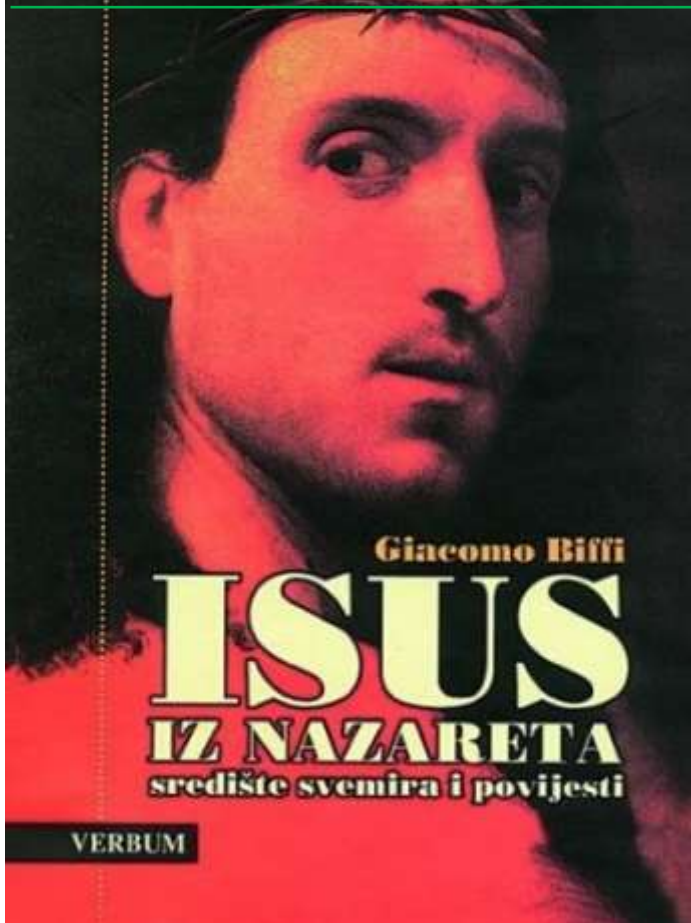
Jedna vrsta identiteta

Kako bismo pojasnili našu nakanu, dopustili smo si upotrijebiti pojam 'identiteta' kako ga koriste policije čitavoga svijeta.

U identitetu fizionomija tražene osobe - u nedostatku nepobitnog iskustva - rekonstruira se na temelju sjećanja i naznaka onih koji su s raznih naslova i na razne načine imali posla s traženom osobom.

Prenošenje te riječi u naš kontekst je neuobičajeno te bi moglo izgledati kao smionost; netko će je, štoviše, prosuditi kao manjak poštovanja. Ali će nam valjda izravni zainteresirani oprostiti budući da ni on nije oklijevao usporediti se sa zločincem kada je opisao svoj konačni dolazak kao iznenadni dolazak tata (usp. Mt 4,42-44).

*Kardinal Giacomo Biffi, nadbiskup Bologne u miru, u ovoj knjizi odgovara svima koji žele znati nešto sigurno i istinito o Isusu iz Nazareta.

Uostalom, Gospodin je zaista "traženi", u najsnažnijem smislu te riječi: tražen po želji da ga se "vidi", što je uključeno u naš život vjere; tražen po napetosti naše nade koja je težnja za otvorenim i punim posjedovanjem; tražen po našoj ljubavi koja se, kao i svaka istinska ljubav, muči u podnošenju udaljenosti i nevidljivosti ljubljenoga.

Identitet je nužno približna rekonstrukcija, što vrijedi i u našem slučaju: stoga trebamo biti i te kako svjesni da i čisto ljudska istina Sina Božjega nadilazi svaku našu hipotezu identifikacije.

U ovom istraživanju, koje će ciljati na to da nam predstavi uživo „ljudski uzor“ Krista, naša želja da ga upoznamo - u njegovu temperamentu, u njegovoj ljudskoj osobitosti, u bogatstvu njegove osobnosti - neće nam biti baš spokojna. Naprotiv, u nama će se pojačati želja i nestrpljivost da ga susretnemo licem u lice te da usredotočimo svoj pogled na njega.

Vjerodostojnost svjedoka

Uspjelost i vrijednost jednoga identiteta ovise o vjerodostojnosti svjedoka. Mi smo, na sreću, u povlaštenoj situaciji: kao vjernici možemo računati na izjave koje imaju jamstvo božanske asistencije i nadahnuća. Ovo ne smijemo nikada zaboraviti, premda trebamo biti svjesni da posredništvo sastavljača svetih stranica treba pažljivo istraživati, služeći se pri tome i filološkim i povijesnim disciplinama.

No i pod vidom čisto ljudske pouzdanosti, evanđeoske pripovijesti su izvanredan izvor podataka koji se nameću svakom časnom istraživaču.

Primjedbe koje je uputila racionalistička kritika obično proizlaze iz aprioristički postavljenih nemogućnosti da se dopusti izravan i čudesan Božji zahvat na događajima. Ovdje, pak, osobita narav našega istraživanja pomoći će nam da gotovo posvema ostanemo unutar područja čiste "naravnosti" činjenica. Stoga se može poželjeti da rezultati istraživanja budu takvi da ih mogu prihvatiti i oni koji još uvijek ne posjeduju "oči vjere".

Metodološka napomena

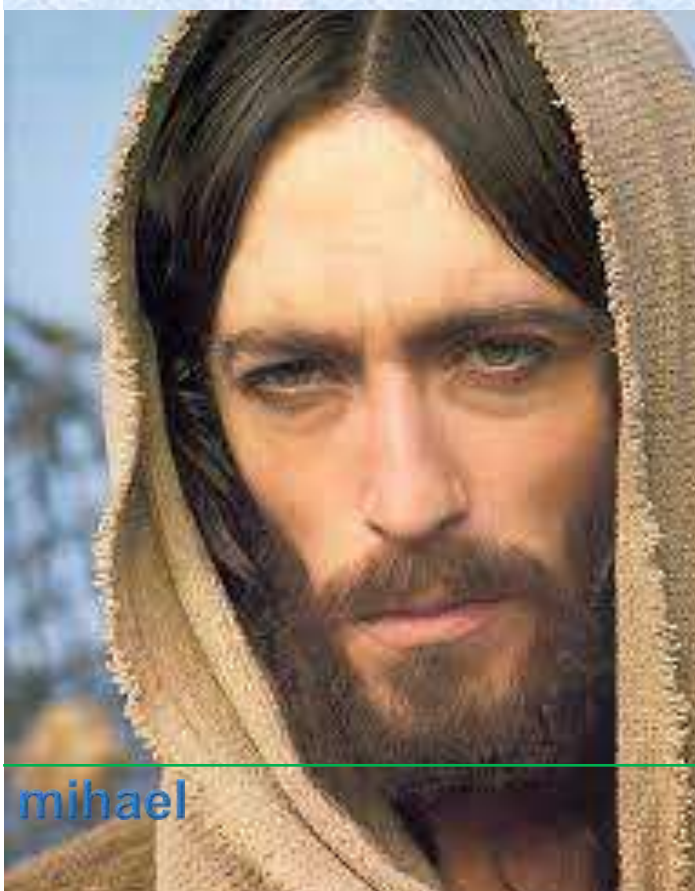
Jedna metodološka napomena je od temeljne važnosti. Danas mnogi olako govore o Isusu Kristu, pripovijedaju događaje iz njegova života, pripisuju mu misli, odluke, nakane, povlastice.

Radi se o kušnjoj privlačnosti koju on nastavlja vršiti na svima; u konačnici, radi se o fenomenu koji nas i raduje samo ako se netko ne prepusti tome na način da izmišlja nešto posve neutemeljeno, a što je raširena i velika napast.

Ne postoje ispravni i kulturološki opravdani putovi kojima se možemo približiti Kristu, a da bi bili različiti od onih kojih se treba držati, na koje nas upućuju evanđeoski izvještaji. Drugi mogući izvori ili šute (što je slučaj izvankršćanskim spisima) ili ne uživaju dostatnu nutarnju i vanjsku vjerodostojnost (što je slučaj apokrifnim evanđeljima). Stoga, ili se skrupulozno prijanja uz evanđelja ili se odriče govora o njemu: proizvoljno nešto tvrditi ili pričati bajke ne služi ničemu.

S naše strane, uvjeravamo da će svaki izneseni podatak biti evanđeoski potkrijepljen. Upravo takva potpuna i nepristrana vjernost autentičnim izvorima očuvat će nas - usuđujemo se nadati - od bilo kakve ideološke prisile i od bilo kakva unaprijed zadanog rješenja.

Robert Powel kao Isus u filmu *Isus iz Nazareta*,
Franca Zeffirellija
slika preuzeta s: <https://duhovnamisao.com/>

Prvo poglavlje

Vanjski izgled

Naše istraživanje počinje od onoga što je bilo najupadljivije u Kristovu liku te od onoga što je na njemu bilo najizravnije doživljeno sa strane onoga tko ga je susretao na putovima Palestine.

Način odijevanja

Kako se je odijevao Isus iz Nazareta? Protiv bilo kakva predshvaćanja obilježena siromaštvom, moramo reći da se je odijevao dobro.

On se je predstavljao lookom posve različitom od Ivana Krstitelja, kojemu je on sam, kada je riječ o vanjskom izgledu, izričito oprečan (usp. Mt 11,18-19).

Njegova odjeća je odjeća židovskih vjernika i časnih ljudi, koji su u čast opsluživanja zakona (usp. Br 15,38; Pnz 22,2) ukrašavali vanjske rubove svoje odjeće obojenim resicama (kraspeda). On, doduše, prigovara farizejima i pismoznancima taštinu zbog koje su nezasluženo produživali rese (usp. Mt 23,5); no i on ih je nosio, kako proizlazi iz događaja u kojem se spominje žena koja se želi izliječiti od bolesti gubljenja krvi i koja kriomice, približivši mu se s leđa, dodiruje upravo jedan od njegovih nabora (usp. Mt 9,20-22: hepsato tou kraspedou).

Donja haljina (ho hiton), koju je nosio, nije bila uobičajene izrade: bila je otkana u jednom komadu, bez šavova, tako da vojnici pod križem - kako joj paranjem ne bi umanjili vrijednost - za nju bacaju kocku (usp. Iv 19,23-24).

Jonathan Roumie kao Isus u seriji *The Chosen*,
slika preuzeta s: <https://fr.aleteia.org>

Otmjenost i ugled

Ne radi se samo o odjeći. Sve njegovo držanje odavalo je otmjenost i ugled.

Tko god mu se obratio, čak ako se radilo o strancu, nije mogao, a da ga iz poštovanja ne nazove "gospodine" (kyrios). To je slučaj, primjerice, rimskog časnika iz Kafarnauma (usp. Mt 8,6.8) i kanaanejske žene (usp. Mt 15,22-28).

Malo-pomalo, kako se upoznaje njegova riječ, naslov "učitelj" (didaskalos) postaje za njega normalnim. Taj naslov mu pridaju i njegovi protivnici: farizeji (usp. Mt 22,16), saduceji (usp. Mt 22,24), zakonoznanci (usp. Mt 2,36).

Njegova otmjenost omogućuje mu da bude pozivan u kuće drugih, društveno utjecajnih osoba: bilo farizeja, koji ga više puta ugošćuju (usp. Lk 7,36-59; 11,37; 14,1), bilo bogataša i ozloglašanih carinika, a uz veliko sablažnjavanje onih prvih (usp. Mt 9,10; Lk 5,29; 15,1-2). Jer je općenito priznat "učiteljem", može službeno tumačiti riječ Božju na subotnjim okupljanjima, kako se je dogodilo u sinagogi u Kafarnaumu (usp. Mk 1,21-22) te u sinagogi u Nazaretu (usp. Mt 6,2).

I uopće, ne brani se pred časnim naslovima koji mu se udjeljuju; štoviše, izjavljuje da mu pripadaju: "Vi me zovete Učiteljem i Gospodinom i pravo velite, jer ja to jesam" (Iv 13,13).

Društveni kontakti

Kakvi su bili Isusovi društveni kontakti? Kod njega očito nema predrasuda. Osobe kojima su upućene njegove pouke uglavnom su pastiri, ribari, seljaci, nadničari, kako se razabire iz okvira njegovih prisposoba; ali i ljudi osobite i veće kulture, kao što su pismoznanci i farizeji.

Ako prema kome iskazuje kakvu naklonost, onda su to ponizni i unesrećeni: "Dođite k meni svi vi umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti" (Mt 11,28). Ali ne odbija ni upravitelje sinagoga ni rimske stotnike.

Zna i tvrdi da nisu "najbolji u razredu" oni koji su u prednosti da nauče najhitnije stvari (usp. Mt 11,25: "Sakrio si ovo od mudrih i umnih, a objavio ih malenima"). No, ne smatra gubljenjem vremena duge noćne razgovore s "učiteljem Izraela", kakav je bio Nikodem (usp. Iv 3,21).

Na isti način on zna i tvrdi da su u hodu prema spasenju bogataši u velikoj

opasnosti, dok su siromasi upravo "blaženi" jer je njima lakše steći Kraljevstvo nebesko (usp. Mt 19,23-26; Lk 6,20-25). No on također zna i tvrdi da nitko ne smije očajavati, jer je Bogu sve moguće, čak i omogućiti prolaz deve kroz ušicu igle (usp. Mt 19,26).

Uostalom, neosporivo je da Isus održava brojne i značajne odnose s dobrostojećim osobama. Dosta je spomenuti Josipa iz Arimateje (usp. Mt 27,57: "bogata čovjeka"); vlasnika dvorane u kojoj su večerali (usp. Mk 14,15: "on će vam na gornjem katu pokazati veliku dvoranu s tepisima koja je već spremna"); Ivana, žena Herodova upravitelja (usp. Lk 8,3); obitelj iz Betanije u kojoj je Marija posjedovala - i mirno mogla žrtvovati iz ljubavi prema Isusu - dragocjenu alabastrenu posudu s miomirisom, procijenjenu od stručnjaka, kakav je bio Juda, na trista denara (usp. Iv 12,3-5).

Isusove "kuće"

Neki od spomenutih poznanika bili su u stanju bez poteškoća ili neugodnosti ugostiti Učitelja tako da se je on gotovo posvuda mogao okoristiti pravim kućama kao korisnim postajama u svojem putujućem poslanju.

Čuvenu izreku: "Lisice imaju jazbine i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio" (Mt 8,20) treba razborito shvatiti. Ona ima cilj - pred zahtjevom jednoga pismoznanca da ga nasljeđuje - dobro pojasniti te s jasnom paradoksalnošću upozoriti da je Isusovo poslanje nespojivo s uvjetom stabilna i

sigurna boravišta te s tipično građanskim perspektivama.

Uzeta doslovno, bila bi opovrgnuta cjelokupnim evanđeoskim pripovijedanjem.

U Galileji, njegovu izravnom prebivalištu, nalazi se Petrova kuća (usp. Mk 1,29-35). Odavde odlazi propovijedati u obližnja sela, no opet se vraća nakon završetka propovijedanja: "I pošto nakon nekoliko dana opet uđe u Kafarnaum, pročulo se da je u kući. I skupiše se mnogi te više nije bilo mjesta ni pred vratima" (Mk 2,1-2).

Spomeni njegova zadržavanja u kućama, premda privremena, ipak su česta: "I dođe Isus u kuću. Opet se skupi toliko mnoštvo da nisu mogli ni jesti" (Mk 3,20). Između četiri zida na opušteniji način objašnjava učenicima što je na otvorenom govorio mnoštvu: "I kad od mnoštva uđe u kuću, upitaše ga njegovi učenici za prispodobu" (Mk 7,17). Suzdržljivo odgovara čak i na njihova praktična i osobna pitanja: "Kad Isus uđe u kuću, upitaše ga učenici nasamo: 'Kako to da ga mi ne mogosmo izagnati'" (Mk 9,28).

Čak i u inozemstvu, u Feniciji, ima krov pod koji se može skloniti: "Odande otiđe u kraj tirski. I uđe u neku kuću. Htio je da nitko ne sazna, ali se nije mogao sakriti" (Mk 7,24).

Blizu Jeruzalema, u Betaniji, ima jedno prijateljsko boravište koje mu nudi malo odmora i obiteljske topline. Radi se o kući Marte i Marije, gdje se je dogodila lijepa zgoda koju je opisao Luka (usp. Lk 10,38-42) i gdje je vjerojatno boravio posljednje dane prije svoga uhićenja i smrti.

Snaga i dobro zdravlje

U evanđeoskom pripovijedanju Isusa se prikazuje kao čovjeka dobra zdravlja, tjelesno snažna, otporna na napore i na povrede.

Drago mu je rano započeti svoj dan: "Rano ujutro, još za mraka, ustane, iziđe i povuče se na samotno mjesto i ondje se moljaše" (Mk 1,35).

U osobito važnim prigodama prepuštao se je dugim bdijenjima: "Onih dana uziđe na goru da se pomoli. I provede noć moleći se Bogu. Kad se razdanilo, dozva k sebi učenike te između njih izabra dvanaesticu" (Lk 6,12-13).

Dobro podnosi ritam aktivnosti koja često postaje iscrpljujuća: "Nisu imali vremena ni jesti", više puta bilježi Marko (usp. Mk 3,20; 6,31).

Njegovi su dani ispunjeni. Sve do noći dolazilo je i odlazilo veliko mnoštvo: bolesnici koji su tražili olakšanje, tražitelji istine tražili su da ga slušaju, teološki protivnici koji su ga prisiljavali na iscrpljujuće rasprave.

Tek što se uspije malo odvojiti na stranu kako bi lakše disao, odmah ga dostižu i ne daju mu mira: "Potražiše ga Šimun i njegovi drugovi. Kad ga nađoše, rekoše mu: 'Svi te traže'" (Mk 1,36-37).

Isus je izvanredan pješak. I on se je umarao, kako bilježi Ivanovo Evanđelje: "Isus je umoran od puta (koji ga je doveo iz Judeje u Samariju), sjeo uz zdenac" (usp. Iv 4,6). Njegovo poslanje bijaše neprestano putovanje po čitavoj Palestini i izvan nje, sve do Cezareje Filipove i krajeva Tira i Sidona.

Zabilježeno je da je njegov posljednji uzlazak iz Jerihona u Jeruzalem bila "performanca" prvog reda. "Po sunčanoj žegi na putovima bez sjene, preko hridinastih kamenja, u pustinji, morao je učiniti hod od šest sati uspona, svladavajući visinsku razliku od preko tisuću metara" (K. ADAM, *Gesu il Cristo*, Brescia, 1994, str. 88).

Ljepota

Je li Isus bio lijep ili ružan? To je bila iznenađujuće čuvena kontroverza iz prvih stoljeća kršćanstva u kojoj su suprotstavljene strane navodile samo dokaze ideološke naravi tako da nije došlo ni do kakva rasvjetljenja.

U kanonskim izvorima ne postoje izričite vijesti o ovoj temi.

Ipak postoji jedna zgoda, koju pripovijeda Lukino Evanđelje, koja nam može pružiti nekakvu pomoć.

"Dok je on to govorio, povika neka žena iz mnoštva: 'Blažena utroba, koja te nosila i prsi koje si sisao!' On odgovori: 'Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!' (Lk 11,27-28).

Nepoznata štovateljica, koja ne zna zatamiti svoju oduševljenost te upravo prekida Gospodinov govor, dariva nam nezanemariv trag o divljenju koje je mladi prorok iz Nazareta morao potaknuti svojom pojavom i svojom ljepotom. To zaključujemo između ostalog i na temelju dosta "tjelesnih" pojmova kojima je pohvala izrečena te nadasve iz Isusova odgovora koji poziva na još veću pažnju prema Božjoj riječi.

Oči

Postoji jedan element ljudske ljepote koji je, premda u sebi tjelesne naravi, gotovo odraz života duha. Radi se o sjaju očiju. Učitelj je sam primijetio: "Oko je tijelu svjetiljka. Ako ti je dakle oko bistro, sve će tijelo tvoje biti svijetlo" (Mt 6,22).

Isusove su oči morale biti očaravajuće, prodorne i gotovo magnetski privlačne: tko ih je vidio, nije ih više mogao zaboraviti. Samo se tako može objasniti izvanredna učestalost s kojom evanđelisti (na osobit način Marko, koji donosi Petrova sjećanja) ističu njegov pogled.

Važno je shvatiti nijanse izvornih tekstova. Riječ "gledati" (blepein) koristi se u tri izražajne varijante: "gledati okolo" (periblepesthai), "gledati uvis" (anablepein), "gledati unutra" (emblepein).

Pogled uokolo

Kada Isus gleda okolo svojim očima, svi zanjeme ustrašeni i udivljeni.

Ovim pogledom poziva na sabranost prije propovijedanja (usp. Lk 6,20). Ovim pogledom očituje svoju naklonost i svoje snažno zajedništvo s učenicima: "I okruži pogledom (periblepsamenos) po onima što su sjedili oko njega u krugu i kaže: 'Evo majke moje; evo braće moje!'" (Mk 3,34). Ovim pogledom pripravlja srca da prime najizvornije i najneočekivanije pouke: "Isus zaokruži pogledom (periblepsamenos) pa će svojim učenicima: 'Kako li će teško imućnici u kraljevstvo Božje! Lakše je devi kroz ušice iglene'" (Mk 10,23.25).

Ponekad je to šutljiv pogled, ali tako prodoran da je svrha samome sebi: "I uđe u Jeruzalem, u Hram. I sve uokolo razgleda (periblepsamenos panta), pa kako već bijaše kasno, pođe s Dvanaesticom u Betaniju" (Mk 11,11).

Ponekad se radi o pogledu prepunu srdžbe i patnje, da prisutni ušute i ne usude se više progovoriti: "A on, razalošćen okorjelošću srca njihova, srdito ih ošinu pogledom (blepsamenos autous metorges) pa reče tom čovjeku: 'Ispruži ruku!'" (Mk 3,5).

Pogled uvis

Kristove oči znale su gledati i uvis, u strastvenoj molitvi Ocu kako bi ga uslišio (usp. Mk 6,41; 7,34).

No gleda uvis također kako bi, smijući se, među lišćem potražio nadcarinika koji se poput derišta s ulice uspeo na grane smokvina stabla da ga bolje vidi: "Kada Isus dođe na to, mjesto, pogleda gore (anablepsas) i reče mu: 'Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući'" (Lk 19,5).

Pogled unutra

Isusove oči ostavljale su dojam nadasve kada bi "gledao unutra", u osobe, tako da bi gotovo stizao do njihova srca.

To je činio kada je htio priopćiti kakvu neuobičajenu istinu koju je želio dobro utviti u glavu onih koji su ga slušali. Jedan primjer nalazimo u Mk 10,27: "Isus upre u njih pogled (emblepsas autois) pa

Jim Caviezel kao Isus u filmu **Pasija**, Mela Gibsona
slika preuzeta s: <https://www.vox.com>

im reče: 'Ljudima je nemoguće, ali ne Bogu.' Daljnji primjer nalazimo u Lk 20,17-18: "A on ih ošinu pogledom (emblemsas autois) i reče: 'Tko god padne na taj kamen, smrskat će se, a na koga on padne, satrt će ga.'"

Pred bogatim mladićem besprijeekorna života koji traži "život vječni", Isus ga – bilježi Evanđelje - "nato pogleda i zavoli ga (emblemsas auto egapesen auton)" (Mk 10,21).

Život apostola Petra zauvijek je bio označen dvama preobražujućim pogledima: u prvom susretu "Isus ga pogleda (emblemsas auto) i reče: 'Ti si Šimun, sin Ivanov. Zvat ćeš se Kefa - što znači Petar - Stijena'" (Iv 1,42); u času izdaje "Gospodin se obazre i upre pogled u Petra (eneblepsen to Petro), a Petar iziđe te gorko zaplaka" (Lk 22,61-62).

Zaključak

Naravno da bismo još dugo mogli pabirčiti između evanđeoskih redaka kako bismo sakupili svaku riječ koja bi nam poslužila da shvatimo kako se je Isus predstavljao za prvu i izvanjsku spoznaju.

Držimo ipak da je ovo do sada napisano dostatno da nam se počne ocrtavati Kristov "ljudski lik". Stoga se osjećamo potaknuti na proučavanje koje ide dublje i koje smjera na rekonstrukciju, takorekuć, "psihološkog identiteta" našega Spasitelja.

Vjeruj i živi

Koračajući s Duhom

Zapreke na putu

Želimo li pragmatično postupati u osiguravanju prostora za duhovni život, pokušajmo locirati i odstraniti teškoće i zapreke. Kako bismo odredili i utvrdili put kojim ćemo koračati s Duhom, budimo praktični! Nećemo nabrajati od čega se sve sastoji, nego jednostavno uklonimo one prepreke koje nas sapinju i smetaju našim koracima! Ipak, znamo pri tom već unaprijed, to su teškoće koje nećemo do kraja iskorijeniti i s kojima ćemo se suočavati.

Rastresenost

Vjerna će duša obično najčešće i na prvome mjestu spomenuti „rastresenost“, kako se to obično kaže. Nisam bio pobožan i sabran. Koliko god može biti mučna i zamorna, je li rastresenost baš prava teškoća? Povlačim se na svoju duhovnu vježbu, sve sad posvećujem Bogu svome, izdvajam vrijeme za sebe i za Njega, samo za nas dvojicu - ako smijem tako reći, i onda mi bježe misli, vrludaju glavom slike, prevrću se osjećaji. Što sad? Ne uspijevam pratiti vlastitu misao ili riječ. Rješenje bih opisao ovako: *ma neka dođu i vagoni rastresenosti, ja sam tu. Neka dođu i važne, i radosne, i tjeskobne misli, sada smo važni moj Bog i ja. Umjesto da trošim*

snagu na borbu s rastresenim mislima, pustit ću ih neka dođu ako hoće i neka prođu kako hoće. Niti zbog njih ulazim u molitvu, niti ću zbog njih izići iz nje. Nastojim koliko mogu biti tu pred Bogom. Njemu poklanjam sve što mi u pameti i u srcu uzavre. Umjetnost je povući se u onaj sveti, tihi hram vlastitoga srca, gdje u tišini, bez riječi, nježnim titrajima Duh vodi moje korake.

Ako koračam, onda koračam, nisam još na cilju. Ako koračamo s Duhom, idemo postupno prema naprijed, korak po korak. Ispružim jednu nogu prema naprijed, pa se oslonim na nju, pružim drugu itd. Dakako, to je tako uvježbano da i ne zamjećujem. Ipak, ako odustanem i prestanem koračati, stao sam i ne idem dalje; sigurno neću doći do cilja. Rastresenost je problem, ali rastresenost nije odustajanje. Dok sam rastresen, koračam.

Zbrka rada i molitve

Jedna od zapreka u koračanju s Duhom je obilje poslova i stara zabluda da je rad molitva. Nema toga rada koji bi mogao zamijeniti formalnu, pravu molitvu. Nema te zauzetosti i aktivnosti koja bi bila kadra i koja bi smjela nadomjestiti sveto vrijeme duhovnoga života posvećeno Duhu Božjemu. Istina, ako je baš sada tu bližnji koji me hitno, upravo taj čas treba, neću bježati od njega, tražiti svoj molitveni mir, samoću i tišinu. Kao što samostanska priča kaže: *ako brat kuhar stavi narezani krumpir u vrelo ulje, neće valjati ako se baš u taj čas povuče i*

moli duge psalme i hvalospjeve, jer će sve zagorjeti. Ima poslova koji su neodložni i nužni i bježanje u duhovnost naprosto je neodgovoran bijeg. Ne možemo se izgovarati pobožnim izgovorima. Ali iz iskustva znamo da nikakav posao nije nadomjestak za duhovni život i molitvu.

Isto tako, moramo se čuvati da krivo ne protumačimo i primijenimo evanđeoski poziv: „U svako doba molite!“ (Lk 21,36) Putnik koji bi odlučio trajno ostati u oazi, nikad ne bi stigao do odredišta, štoviše, nikad ne bi izišao iz pustinje. Automobil koji bi trajno ostao na benzinskoj crpki da ga ondje dotjeruju i uređuju, nikad ne bi dojurio do cilja. Molitveni stav traži od nas da uvijek računamo na Božju pomoć, ne pripisujemo previše sebi i pamtimo da nam malo koristi ako i cijeli svijet zadobijemo, a dušu izgubimo.

Treba li duh prostor i vrijeme?

Što je važno za duhovni život i za osobnu molitvu? Koliko god pitanje bilo pomalo pogrešno postavljeno, odgovor je jednostavan: važno je naprosto sve. Počnimo od konkretnih stvari.

Jedna je od polaznih zabluda i prepreka smatrati da je koraćanje s Duhom nešto čisto duhovno i da ne traži ni prostora ni vremena. Međutim, jasno je da nije tako. Želim li njegovati duhovni život, veoma pomaže ako pronađem i čuvam prikladan prostor. Imam li u svojoj sobi mjesto za molitvu i meditaciju? Mogu izabrati i neko službeno mjesto molitve, gdje se mogu nesmetano povući i dopustiti svojoj duši da živi svojim životom. Život srca i život duha sastoje se od stvari koje kadikad traže intimu, samoću, odsutnost javnosti,

zaštićen prostor. Molitva je jedna od tih stvari. Posvećujemo li Bog i ja svojom međusobnom pažnjom neko konkretno mjesto, ono postaje sveto. Predaja poznaje i zamjetno djelovanje, svojevrsno zračenje takvih mjesta. Osim toga, osigurano mjesto koje s ljubavlju čuvam velika je pomoć za ulazak u molitvu, koncentraciju, ustrajnost u redovitosti. Tko bi malo, malo pa koraćao nekim novim putem, premda su svi dobri i vode k cilju, neće nikamo stići. Nađem li prostor koji odgovara mojoj duši i pomaže, zadržat ću ga za ubuduće.

Druga konkretna stvar je odabrano vrijeme. Nekom zgodom mi je jedna kolegica pripovjerala kako je primijetila da joj za sabranost i meditaciju uvelike odgovara jutro. Prije je to pokušavala navečer, ali nije bilo tako dobro. Znam i one koji su vrijeme poslije ručka i popodnevni odmor htjeli upotrijebiti za duhovne misli. Teško će to ići. U biti, dva su vremena u danu kad je meditiranje moguće: ujutro, nakon ustajanja, ili predvečer, prije večere. U Svetom pismu je jutro vrijeme susreta s Bogom. Izborimo li se za jutarnji sat koji ćemo posvetiti duhovnom životu i osobnoj molitvi, već smo si osigurali prolaznu ocjenu.

Faktor vrijeme važan je zbog još nečega: naime, nema meditacije koja bi trajala četvrt sata. Zavaravanje je izlišno. Želimo li se sabrati, želimo li zaći u onu tišinu gdje je Duh glasan, treba nam vremena. Želimo li dopustiti Božjem pogledu da proдре u one duboke i skrivene predjele naše duše, gdje se ispod tko zna kakvih naslaga krije ona prava slika koju nosimo o sebi, o Bogu, o osobama s kojima se susrećemo, o poslovima koje

radimo, moramo si uzeti dovoljno vremena. Put u sabranost različit je od osobe do osobe, pa i od okolnosti do okolnosti. Svatko ga otkriva sam i uz pomoć duhovnika. Ali u predaji se obično govori o sat vremena, s pripremom i osvrtom. Svekolika nastava preuzela je takvu mjeru, pa školski sat traje obično 45 minuta, računajući na vrijeme u kojem smo kadri usmjeriti pozornost na neki predmet, premda valovi koncentracije obično traju petnaestak minuta, pa ih onda opet hvatamo i iznova usmjeravamo. Želimo li s nekim u razgovoru dodirnuti i progovoriti ozbiljno o nekoj osobno važnoj temi, trebat će nam manje-više jedan sat, s uvodom i nekim zaključkom. Tko ne moli dosta, tko ne uzme dovoljno vremena svaki dan za duhovni život, posrnut će; iskliznut će iz tračnica ondje gdje to, uostalom, i sam očekuje. Računica je, nažalost, britka i bez ostatka.

Tijelo

Još jedna prepreka na našem putu s Duhom jest zabluda da u duhovnom životu tijelo nije važno. Prema preciznoj definiciji, nema u čovjeku ništa tjelesno što ne bi, na neki način, bilo duševno, i nema ništa duševno što ne bi bilo i tjelesno. Čovjek je duhovno tijelo, cjelina. Štoviše, sve ako pred drugima, pa i pred samim sobom, mogu uspješno glumiti i zavaravati se, tijelo ne laže! Osluhnem li ga, javit će mi jesam li u suglasju s ritmom Duha ili sam zabludio nekim svojim putima, pa tijelo boluje. Naš organizam je takav da redovito zahtijeva, svaki dan, dostatnu mjeru zadovoljstva. Ako ne nađe onu dubinsku i osnovnu utaženost u Duhu te u prijateljstvu i radu, prisilno će je tražiti u nedopuštenim i pogrešnim,

nezadovoljavajućim užicima (kao što su alkohol, droga svih vrsta, nezdrava erotičnost). Za duhovno vježbanje tijelo mora biti u dobroj kondiciji. Gibanje, hodanje, gimnastika jednako su potrebni za duhovnu pažljivost kao i nepomično mirovanje u meditaciji i molitvenom osluškivanju. Premda paradoksalno zvuči, za korake s Duhom moj organizam nije ništa manje važan od moga duhovnog svijeta. Koliko više stječem tjelesnu snagu, toliko ću biti snažniji u Duhu. Koliko više prihvatim svoje tjelesne ograničenosti ili bolesti, toliko ću se lakše otvoriti Duhu koji je tješitelj i pomoćnik.

Slika o Bogu

Prijelomna točka između zaljubljenosti i ljubavi jest pročišćavanje i razbistrivanje slike koju u sebi imamo o voljenoj osobi. U duhovnom životu sudbonosnu ulogu imaju naša osobna slika o Bogu i naša privatna teologija koju nosimo u svojim mislima. Iskrivljena i pogrešna slika o Bogu nemio je i opasan neprijatelj koji sapliće naše duhovne korake. Slika o Bogu ovisna je o mnogim čimbenicima i stvara se u nama zajedno s prvim iskustvima koje skupljamo. Pročistiti je od razornih i progoniteljskih primjesa, osloboditi je od natruha magijskih, čarobnjačkih očekivanja i prisila, neizostavna je zadaća našega koraćanja s Duhom. Pravi i živi Bog iz Svetoga pisma je Otac kojeg Isus Krist objavljuje. Realna i odgovorna ljubav počinje kad spoznam kome poklanjam svoju ljubav. Duhovni život je prijeko potreban za njegovanje zdrave savjesti. Bolesna savjest djeluje bolno i razorno i na samu osobu i na ljude oko nje.

Lijenost i nemar

Mislim da su glavne teškoće u našim koracima s Duhom Svetim lijenost i nemar. Prava je i ozbiljna zapreka ona naša tako draga i tako užasna lijenost. Dan bez molitve je bolestan dan. Istina, bojim se onih koji su savršeni i bez pogreške u duhovnom životu, ne izostavljaju nijednu molitvu, pouzdaju se u svoju revnost. Ali još sam više zabrinut za se ako primijetim da mi prolaze dani, a da nisam u miru stao pred svoga Gospodina da poslušam otkucaje Njegova srca.

Duhovnost je vježbanje. Studiram li nešto što me doista zanima, znanja neću zadržati u glavi ako se redovito time ne bavim. Športaš, majstor svoje discipline, mnogo je trenirao da dođe do te lakoće i neće održati kondiciju ako redovito ne vježba. Raširena je zabluda grčevito traženje ekstatičnih trenutaka, posebnih mističnih doživljaja i rasvjetljenja. Tajna duhovnih koraka krije se u redovitosti. Ovdje Kronos ima prednost pred Kairosom, redovit vremenski ritam više vrijedi negoli posebna zgoda. Tko se bavi duhovnim životom samo onda kad je raspoložen ili prisiljen na to, korača samo povremeno i uvelike si produžuje put do cilja. To još nije samostalan hod.

Molitva ne dolazi sama od sebe. Koliko god je istina da su koračanje s Duhom i dubok duhovni život uvijek Božji dar, ipak se traže naša konkretna odluka i zalaganje. Duhovni život traži osobno zalaganje, ulaganje osobe. Za prijateljstvo i ljubav prema nekoj osobi do koje nam je stalo spremni smo uložiti, štoviše, žrtvovati mnogo toga - kao da se to samo po sebi razumije. Prilagodit ćemo svoje vrijeme, pokloniti ga; ako se već ne vidimo, barem ćemo se čuti telefonski, po mogućnosti

svaki dan; pazit ćemo na izgled i odijevanje, štoviše, mijenjati ponašanje i stavove. Kod Boga pak mislimo: lako ćemo, ide to - od propisa, od Božje svemogućnosti. A ne! Prijateljstvo bez održavanja povezanosti, bez redovite pažnje koju posvećujemo, umire. Štoviše, u Svetom pismu Bog se više puta naziva ljubomornim. Želim li da mi Duh bude voljeni prijatelj, moram ga osvojiti, uhvatiti ga za srce.

Zaključni pokušaji definiranja

Naši koraci s Duhom u glinenim su posudama. Zato moramo otvoriti oči i koračati pažljivo, brižljivo, nježno.

Nastojim li redovito uskladiti svoje korake s ritmom Duha Svetoga, to će me čuvati od napasti da se pravim važnim, a ujedno će mi pomoći da steknem samopouzdanje i osjećaj vlastite vrijednosti, vrijednosti koju jedino Duh, koji vodi u svu istinu, do kraja poznaje.

Koračati s Duhom znači osvajati za sebe sve veći prostor slobode i skupljati snage za donošenje odgovornih odluka. A to je predragocjeno za one prilike kad budemo morali odlučivati o stvarima koje su teške i imaju dalekosežne posljedice. Ne vježbamo li se sada, kako ćemo onda biti spremni?

Koračati s Duhom znači tražiti i pronalaziti Boga u svim stvarima. A pronalaziti Boga znači pronalaziti i samoga sebe, egzistenciju koju mi Stvoritelj na dar daje. Što više otkrijem tko sam ja, bit će mi jasnije što hoću, a to je i u posve praktičnom životu vrlo važno.

Niko Bilić, *Vjeruj i živi*, Zagreb, FTI, 2001.

Mali vjeronaučni leksikon

Krv

Krv, višeznačan religijski simbol koji u prvom redu znači životno počelo.

U svijetu arhaičnog čovjeka krv je isto što i život, prolići krv znači isto što i oduzeti život. Stoga je u povijesti religija krv vezana uz krvne žrtve, krvnu osvetu, ali i uz zabranu blagovanja krvi i prinošenja krvnih žrtava.

U Starom zavjetu, Bog je gospodar života pa prolijevanje nevine krvi (smrt pravednog Abela) vapije u nebo. Zadovoljština je moguća samo prolijevanjem krvi ubojice (krvna osveta). U starozavjetnom bogoštovlju krvi se pridavala velika važnost u poimanju žrtve pa je služila kao okajanje krivnje (krvlju žrtvene životinje škropili su se dijelovi žrtvenika ili Zavjetnog šatora).

U Novom zavjetu, krv i put (tijelo) simbol su prolaznosti i smrtnosti naravnog čovjeka. Osim toga, krv čuva neke starozavjetne konotacije u vezi s Isusovom smrću i mukom pa je postala znakom spasiteljskog značenja Kristove smrti (Krv Kristova).

Kult

Kult, latinski, *cultus*: *njegovanje; štovanje, poštovanje, štovanje svetoga ili božanskoga* (božanstvo, bogovi, Bog). U užem smislu označuje sveukupnost obrednih čina kojima se iskazuje štovanje. Kult je glavna sastavnica svake religije. Može biti izvanjski (obredi i kultni čini) i unutarnji (vjera i duhovna raspoloživost). Također, može biti javni i privatni. U religijskim zajednicama obavlja ga posebna skupina (kultni službenici). Zajednica vjernika sudjeluje u molitvama, a prati kulturne čine i simboličnim pokretima (klanjanje, klečanje, padanje ničice i sl.). Obavlja se na kulturnim mjestima (izvori, stabla, uzvisine, megaliti) i u kulturnim prostorima (šator, hram, crkva, sinagoga, džamija, pagoda). Vremenski se određuje liturgijskim kalendarima koji propisuju sveta vremena i blagdane.

Kao javni organizirani izraz religioznosti postojao je već u najprimitivnijim prapovijesnim kulturama; u različitim narodima poprimio je diferencirane oblike. Glavne sastavnice kulta obično su žrtve koje se prinose transcendentnomu Bogu, vrhovnom biću, bogu-stvoritelju, demonima, diviniziranim prirodnim silama (Suncu, Mjesecu, vatri, moru, vjetrovima), te diviniziranim biljkama i životinjama (totemizam) i idolima (fetišizam). Žrtvuju se najčešće plodovi i životinje, u nekih naroda i ljudi (Feničani, stari Meksiko).

U nekim religijama s dugom tradicijom kult je poprimio razvijene, često raskošne oblike (kršćanstvo, istočna i zapadna svečana liturgija).

Osim kulta božanstva, postoji i kult osnivača pojedinih religija (npr. Mojsija, Bude, Muhameda), širitelja neke religije, njezinih mučenika i njihovih relikvija, kipova, slika.

Vjera u zagrobni život i magičnu moć pokojnikove duše dovela je do štovanja umrlih pripadnika porodice, roda itd., što se često razvilo (npr. u Rimljana, Japanaca) u organizirani kult predaka, kojima se podižu domaći oltari i prinose žrtve.

Alojzije Stepinac

10. veljače

“Stepinac, koji je išao na sud kao duhovni pastir Hrvata, izišao je iz sudnice kao opći vođa svog naroda i kao uzor svijetu.” (Fulton Sheen)

Hrvatima je dobro poznato da u Americi (White Plains, država New York) postoji srednja škola koja nosi ime Nadbiskupa Stepinca. Ali mnogima nisu poznate riječi koje su o Stepincu izrečene prigodom svečanog blagoslova te škole pa ćemo ovdje donijeti uvodne riječi kardinala Spellmana i cijeli govor svjetski poznatog msgr. Fultona Sheena.

Svečani blagoslov **Archbishop Stepinac High Schoola** bio je 12. rujna 1948. godine. Bijaše to najmodernija katolička srednja škola u svijetu.

Svečanosti je prisustvovalo preko 5.000 naroda, među kojima je bio i lijep broj Hrvata, a predvodio ju je utemeljitelj škole, kardinal **Francis J. Spellman**, s trojicom pomoćnih biskupa i većim brojem crkvenih i civilnih dostojanstvenika.

<https://en.wikipedia.org/>

Na početku svog govora, kardinal Spellman je rekao:

Danas smo s radošću i molitvom otvorili ovu Školu nadbiskupa Stepinca, koja će, kako sam uvjeren i molim Boga, biti zauvijek očitovanje velikog i širokogrudnog duha, koji je Amerika. Najprije, samim svojim imenom ta škola zastupa sve ono, što je dobro i pravedno i junačko, jer nadbiskup Stepinac znači mnogo više od jednog čovjeka koji stenje u ćeliji jugoslavenskog zatvora kao žrtva bezbožnog komunizma i mučenika za ideale, koje Amerikanci cijene i njeguju. On je simbol Petra i Pavla i svih Apostola i mučenika, koji su za istinu i pravdu, za

ljubav prema Bogu i spas svoje braće pretrpjeli izdaju i progonstvo kroz vjekove Kršćanstva. On utjelovljuje također simbol američkih očeva i majki, kojih su misli, snaga, žrtve i uspjesi u izgradnji ove moćne nacije bili vođeni i inspirirani dvjema nerazdruživim krepostima: ljubavlju prema Bogu i domovini. Pače, i u samoj svojoj građevini Škola nadbiskupa Stepinca predstavlja cvijet i plod američkoga duha, jer bez sposobnog i voljenog upotpunjavanja znanja i nastojanja kod graditelja, poduzetnika, zidara i radnika ta škola, tek pred kratko vrijeme zamišljena, ne bi sutra mogla biti otvorena mladeži iz Westchester County”.

Msgr. Fulton J. Sheen* o Stepincu

Foto: <https://fra3.net/>

Tom prigodom Msgr. Fulton J. Sheen je rekao sljedeće:

U svijetu postoji jedan novi zločin: Zločin vjerovati u Boga. Ovaj spomenik podignut je u počast takvom jednom 'zločincu', koji poput Krista trpi pod Poncijem Pilatom. Te riječi ne nalaze se u Vjeronanju samo kao spomen na historijski događaj nego također kao znak Kristove Crkve, koja baš danas kao i nekada nastavlja Njegovo trpljenje pod Poncijem Pilatom, pod silom 'svemožne države'.

Samo ljudi koji ne poznaju događaje u svijetu, mogu tvrditi, da je država u opasnosti od Crkve; istina je naprotiv, da je vjera ugrožena od države.

'On će brzo biti zaboravljen', rekao je Tito. Pilat je isto mislio, kad je zatražio posudu s vodom da opere Krista sa svojih ruku. Dok su kaplje poput blistavih dragulja na jutarnjem suncu padale s njegovih ruku,

on je bio uvjeren u svom srcu, da sve vode iz sedam mora ne bi bile dovoljne da operu krv s njegove duše. 'Što ću raditi s Kristom', odzvanjalo je kroz stoljeća, kao što i novi Pilat pita: 'Što ću raditi sa Stepincem': Stepinac, koji je išao na sud kao duhovni pastir Hrvata, izišao je iz sudnice kao opći vođa svog naroda i kao uzor svijetu.

Jedan brat nadbiskup, kardinal Spellman, dao je odgovor jasan za čitav svijet. On je strgao njegovo ime s vrata tamnice i ispunio riječi Našega Gospodina protiv onih, koji bi htjeli ušutkati spominjanje njegova imena: 'Kažem vam, kad bi oni šutjeli, kamenje bi vikalo' (Lk. 19, 40). Kardinal je učinio, da tisuće kamena tisuće puta odzvanjaju: *Stepinac mu je ime!* Kamen odbačen po jugoslavenskim graditeljima postao je temeljni kamen jedne zgrade u Americi. Dok će generacije za generacijama mladeži prolaziti ispod tog portala i imena, proročanstvo Pisma će se ispuniti: *'Ex ore infantium'* - *iz usta mladeži* bit će spominjano njegovo ime - ime Stepinac.

*Američki nadbiskup Fulton Sheen, najpoznatiji je po svojoj popularnoj televizijskoj emisiji „Život je vrijedan življenja“ koju je pratilo trideset milijuna gledatelja i za koju je dobio nagradu „Emmy“ za televizijsku osobu godine. Zanimljivo je da je bio u konkurenciji s ondašnjim američkim zvijezdama poput Franka Sinatre ili Milтона Berlea. Prije televizijske emisije (čije snimke povremeno možemo gledati na Laudato TV) jedanaest godina, počevši od godine 1930., vodio je sličan radijski program.

Osim radio i TV emisija mnogo je radio i na drugim područjima. Bio je profesor teologije i filozofije na Catholic University of America in Washington DC, bio je u upravnom odboru Catholic Medical Mission Bord, a kao nacionalni ravnatelj Društva za širenje vjere prikupio je milijune dolara za misijsko djelovanje Crkve.

Smatra jednim od najutjecajnijih katolika dvadesetog stoljeća u Americi.

<https://cro-portal.com/>

Ova škola ne nosi to ime iz mržnje protiv njegovih lažnih sudaca niti želi unaprijed odrediti, kako će Crkva ocijeniti njegovu svetost, već hoće biti dokaz i svjedok, da mi živimo u doba živih primjera.

Imade nešto vrlo zanimljivo u tom imenu, koje resi jednu školu za mladež. On je naime tada bio najmlađi nadbiskup na svijetu, kad je bio imenovan na Stolicu Nikopske, bio je jedva četiri godine svećenik, kad mu je pastirski štap bio predan u ruke. Crkva time, što uzvisuje mladost jednim imenom i jednom školom, ohrabruje one, koji su razočarani nad mladeži i koji poput Georgea Bernarda Shawa govori, da je mladost propala po mladima, ili koji su poput Clemenceaua na svršetku Prvog svjetskog rata i španjolskog pjesnika Unamuno za vrijeme komunističke revolucije u Španjolskoj kazali: *'Ne, ja ne vjerujem u mladež. Mladež je opterećena kugom. Europa je zaražena. I jedna i druga će izginuti u bjesnoći'*.

Crkva ne dijeli takvo mišljenje. Ona može razjasniti, zašto je moderna mladež revolucionarna, ali je može također sačuvati, da ne postane revolucionarna. Besmislenost života je ona sila, koja mladež tjera u revoluciju. Ako se s kotla skine poklopac postavljen od inženjera, on eksplodira. Ako mladež izgubi svrhu života danu od Boga, ona se buni. Kadgod je na

mjesto apsolutne vrijednosti ljubavi prema Bogu i domovini došlo opadanje vjere i svjetovni odgoj, mladež je tražila drugdje apsolutnu vrijednost - živjela je bez nje.

Na mjesto apsolutne ljubavi prema Bogu i bližnjemu takva mladež je stavila silu i putenost. Svako razdoblje u povijesti, koje je bilo bez smisla, dovelo je također s jedne strane do političke anarhije a s druge do putene raspuštenosti. Mržnja mladih protiv starih, koji su im ostavili baštinu kaosa, pokazuje se u ustanku protiv političkog uređenja i mržnji protiv sebe samih, što nemaju svrhe života, pokazuje se u vulgarnosti, oponašanju drugih, živčanoj rastrojenosti i tjelesnosti. Stariji su im rekli, da ne trebaju u išta vjerovati. Mladež se pobunila, jer nije imala u što vjerovati. Njihovi stariji su im zaniijekali potrebu vjere; mladi su se pobunili, jer nisu imali potrebnu vjeru - oni su si pronašli sami svoju.

Katolička Crkva nalazi riječi obrane i za tu revolucionarnu mladež i zabacuje pesimističko tumačenje njezinih čina kao jedino i isključivo znak propadanja civilizacije.

Crkva evo podiže ovu školu s time da mladima pokaže svrhu života, da tako spasi mladež od političke anarhije i putenosti za koje smo rekli, da su dva zla ploda mišljenja da je život na zemlji besmislen! Ako bi tko pitao: U čemu je

<https://www.stepinac.org/>

nazor Crkve o odgoju tako različit, da jamči toliku korist za mladež? Jest, različit je u više pravaca:

1) Odgoj unutar ovih zidina ne će se temeljiti na pretpostavci, da je mladež pokvarena zato, što ne zna stvari, već na načelu, da je mladež pokvarena zato, što je zavedena. Naš odgoj razlikuje između razuma i volje, između spoznavanja i htijenja, između istine i ljubavi. Spoznaja je u razumu; karakter je u volji. Prva treba rasvijetljenja, a ovaj discipline. Stoga će mladić u ovoj školi učiti ne samo, kako će susresti sumnje u životu, već i to, kako će svojom voljom urediti svoj način života, i to sudjelujući s Božjom milošću, koja ga usposobljuje, da može svladati sklonosti na zlo i da postane dijete nebeskog Oca.

2) Naš odgoj ne uči mladića, da je jedini izbor za njega ili na desno ili na lijevo radi granica čovječke naravi, koja ga stavlja na istu razinu s materijalom i životinjama; već ga naprotiv uči, da postoji najveći izbor, da li će čovjek ići prema gore ili dolje - gore prema Duhu ili dolje prema životinji. Gledajući život i s tih drugih dviju dimenzija, mladež će vidjeti, da je skret na desno ili lijevo krivi pravac, jer odvodi od sredine; a ne biti u sredini znači biti ekscentričan; a ekscentričan biti znači biti bijesan.

3) Naš odgoj ne uči mladež vladati se prema vjeri tako, kao da si sama može stvoriti svoju vjeru i svoj pojam o Bogu po svom vlastitom nahođenju, jednako kao što

joj ne će dopustiti da si stvori svoju vlastitu astronomiju, matematiku ili pravopis. Naprotiv, mladež će biti ovdje podučavana, da vjera mora ravnati njom, jednako kao što na području raznih znanosti, gdje priroda određuje teorije, kao što život određuje njihovu biologiju, i površina zemlje njihovu geografiju. Jednom utemeljeni u apsolutno Božje Biće i priznajući najvišu ovisnost o Bogu, mladi će se smatrati poput njihala na uri, koje se slobodno miče, jer je ukorjenjeno u zakonu.

4) Demokracija: ovdje će oni učiti ne samo ljubiti demokraciju već i to, zašto moraju živjeti demokratski; jer ona naglašava vrijednosti ljudske osobe nad državom, kao i činjenicu, da nam naša prava ne dolaze od neke većine, ili od prdstavnika vlasti, već od samoga Boga. Tako i naša Deklaracija nezavisnosti kaže; po sebi je jasno načelo, da nas je Stvoritelj obdario izvjesnim neotuđivim pravima. Jer kao što smo uvjereni da nema šume bez stabala niti miomirisa bez cvijeća, i kao što nam je za šume potrebno sunce, tako nam je potrebno držati se svoga Boga, ako hoćemo zadržati svoja prava.

5) Naš odgoj ne će ići za tim, da mladića potpuno i posve prilagodi ovom svijetu, i to s razloga, što on nije posve od ovog svijeta i što bi on, kad bi se prilagodio zlom svijetu, postao bolestan. Naglašujući, da je sastavljen od duše i tijela, da je besmrtn, iako mora umrijeti, mladiću će se pokazati,

da mora biti u stalnoj zabrinutosti da ne izgubi ono prvo i da ne bude progutan od ovog drugog. Mjesto posvemašnjeg prilagođavanja svijetu dat će mu se sakramentalni izgled u neizmjernosti, iz koje će promatrati svaku materijalnu stvar, novac, tijelo, vlast, znanost i trgovinu kao neke ljestve, kojima će se uspeti u Kraljevstvo Nebesko. I kad će se zadnja duša uspeti tim ljestvama, tada će one biti skinute i spaljene jakom vatrom, ne zato, što bi bile bezvrijedne, već, što su izvršile svoje djelo - jer su nas donijele natrag Bogu.

Kad će se vrata ove škole otvoriti, moći ćemo čuti gdje koje stare, kako zdvajaju nad mladima, kao što su nekad stari revnovali, kad su htjeli mlade, kao one koji smetaju, odbiti natrag, ali kojih je glas ipak bio nadjačan pozivom Spasitelja: 'Pustite malenu djecu k Meni i ne branite im; jer takvih je Kraljevstvo Nebesko' (Mk. 10, 14).

Mi tražimo mladež ne samo zato, što ona pripada Bogu, nego i zato, što je ona nada budućnosti.

Mi znademo, kako zaustavit revolt mladih, budući im dajemo nešto, za što se bore, a ne samo volju za borbu.

Mi znademo, kako umiriti njihov nemir, jer im dajemo radije razumijevanje, zašto se stvari događaju, nego nemirnu želju, da se nešto dogodi.

Mi znademo, kako ukrotiti njihove lutajuće strasti, jer im pokazujemo, da se ljubav ne sastoji u posjedovanju nego u biti posjedovan, ne u primanju već u davanju, ne u sebično okruženom krugu već u Križu s raširenim upravo do beskrajnosti rukama, da svojim zagrljajem obuhvate čitavo čovječanstvo.

<https://www.socialgrip.com/>

Mi znademo, kako zaustaviti njihovu anarhiju, kad im dokazujemo, da je jedan cilj u životu važniji od nasrtljivosti života, i kad njihovu žestinu prema bližnjemu svraćamo na žestinu protiv mržnje, neprijateljstva i grijeha u njihovoj vlastitoj duši, jer Kraljevstvo se Nebesko silom dobiva, i samo ga silovit postizava!

Ova škola je posvećena na dan, kad čitava Crkva slavi Sveto Ime Marijino: Majke Prvorođenoga na svijet, Zaštitnice mladeži, koja je prva gledala jedno Dijete na svojim rukama i vidjela Nebo na zemlji! I dok jedan pastir Kristova stada u jugoslavenskom zatvoru moli svoju kronicu i tiho izgovara i opetuje Ime Marijino, mi blagosivljamo školu na Njezin dan i govorimo toj školi, budućnosti, svijetu: **STEPINAC je njezino ime!**

Prijevod s engleskog je preuzet iz chicaškog hrvatskog tjednika "Danica", god XXVII, br. 40, 6. X. 1948.

<https://www.cuvalo.net/?p=1472>

NAŠI POKOJNI

SLAVKO KRZNARIĆ,

PU primorsko - goranska, Ogulin, 6. veljače 1992.

GORAN JURATOVAC,

PU zagrebačka, Zagreb, 6. veljače 1992.

ANTON PLEŠA,

PU ličko - senjska, Velebit, 7. veljače 1993.

IVAN CAPAN,

PU zagrebačka, Zagreb, 7. veljače 1994.

PERO ĐUKIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 8. veljače 1994.

IVAN BILANDŽIĆ,

PU brodsko - posavska, u službi, Slavonski Brod , 10. veljače 1992.

POČIVALI U MIRU!